

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «ПРОСТОРОВЕ ПЛАНУВАННЯ»

Компонента освітньої програми – вибіркова (5 кредитів)

Освітньо-професійна програма	Географія
Спеціальність	106 Географія
Галузь знань	10 Природничі науки
Рівень вищої освіти	другий (магістерський)
Мова навчання	українська
Профайл викладача (-ів)	д. геогр. н., доц. Заячук М.Д. http://www.geoukr.chnu.edu.ua/index.php?page=ua/02personnel&data[1594][caf_person_id]=92&commands[1594]=item
Контактний тел.	+380506663909
E-mail:	m.zayachuk@chnu.edu.ua
Сторінка курсу в Moodle	https://moodle.chnu.edu.ua/course/view.php?id=2550
Консультації	Середа 13:00 – 14:00

АНОТАЦІЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Обравши дану дисципліну здобувачі вищої освіти отримають додаткову теоретичну і практичну підготовку у галузі геопросторового планування як географічно-теоретичного підґрунтя практичної галузі просторового планування, узагальнення попередньо набутих фахових знань для цілей впорядкування територіального розвитку, узгодження господарської діяльності з цілями забезпечення сприятливого середовища життєдіяльності людини

Мета навчальної дисципліни полягає в ознайомленні здобувача вищої освіти з сутністю просторового планування та його видами: регіональним, міським, сільським плануванням й ін.

НАВЧАЛЬНИЙ КОНТЕНТ ОСВІТНЬОЇ КОМПОНЕНТИ

МОДУЛЬ 1. СУТНІСТЬ ПРОСТОРОВОГО ПЛАНУВАННЯ	
Тема 1	Просторове планування: сутність поняття, історія розвитку, зв'язок з науковими дисциплінами
Тема 2	Світові й європейські документи щодо просторового планування
Тема 2	Геопланування, районне планування, регіональне планування, територіальне планування
Тема 4	Система просторового планування в Україні
Тема 5	Методологія планування регіонального розвитку в Україні
Тема 6	Основи міського планування
Тема 7	Планування просторового розвитку сільських територій

МОДУЛЬ 2. ОСНОВИ ДОСЛІДЖЕННЯ ПРОСТОРОВОГО РОЗВИТКУ РЕГІОНУ	
Тема 8	Теоретико-методологічні основи та концептуальні засади дослідження просторового розвитку регіону
Тема 9	Особливості і ознаки територіально-структурних процесів в регіоні.
Тема 10	Трансформація регіону як середовища територіально-структурних процесів.
Тема 11	Наслідки територіально-структурних процесів у регіоні та просторові зрушення.
Тема 12	Обґрунтування концептуальних засад удосконалення просторового розвитку регіонів

ФОРМИ, МЕТОДИ ТА ОСВІТНІ ТЕХНОЛОГІЇ НАВЧАННЯ

(опис форм, методів і технологій навчання,

які використовуються у процесі вивчення навчальної дисципліни)

Основними методами навчання «Основ просторового планування» є: інформаційно-повідомлювальний, пояснювально-ілюстративний, інструктивно-практичний, пояснювально-спонукальний, метод проєктів, сендвіч-метод тощо.

ФОРМИ Й МЕТОДИ КОНТРОЛЮ ТА ОЦІНЮВАННЯ

Поточний контроль. Формами поточного контролю є усна та письмова (тестування, есе, реферат) відповідь здобувача вищої освіти та ін.

Поточний контроль здійснюється під час семінарських занять і має на меті перевірку знань здобувачів вищої освіти з окремих тем шляхом виконання конкретної роботи. Оцінки виставляються у балах, що зазначаються перед оголошенням теми семінару та у робочій навчальній програмі і силабусі. Оцінки (бали) за самостійну роботу виставляються за її письмове виконання в день написання модульного контролю, або за індивідуально виконане письмове завдання

Підсумковий контроль – залік.

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Оцінювання програмних результатів навчання здобувачів освіти здійснюється за шкалою європейської кредитно-трансферної системи (ECTS).

Критерієм успішного оцінювання є досягнення здобувачем вищої освіти мінімальних порогових рівнів (балів) за кожним запланованим результатом навчання.

ПОЛІТИКА ЩОДО АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ

Дотримання політики щодо академічної доброчесності учасниками освітнього процесу при вивченні навчальної дисципліни регламентовано такими документами:

- ✓ «Етичний кодекс Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича» <https://www.chnu.edu.ua/media/jxdfs0zb/etychnyi-kodeks-chernivets-koho-natsionalnoho-universytetu.pdf>

- ✓ «Положенням про виявлення та запобігання академічного плагіату у Чернівецькому національному університету імені Юрія Федьковича» https://www.chnu.edu.ua/media/n5nbzwgb/polozhennia-chnu-pro-plahi_at-2023plusdodatky-31102023.pdf
- ✓ Положення про апеляцію на результати підсумкового семестрового контролю знань студентів <https://www.chnu.edu.ua/universytet/normatyvni-dokumenty/polozhennia-pro-apeliatsiiu-na-rezultaty-pidsumkovoho-semestrovoho-kontroliu-znan-studentiv/>

ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ

(покликання на електронні ресурси до навчальної дисципліни)

Рекомендована література

Базова (основна)

1. Закон України «Про регулювання містобудівної діяльності». – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/>
2. Закон України «Про основи містобудування». – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/>
3. Закон України «Про Генеральну схему планування території України». – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/>
4. Закон України «Про затвердження Порядку розроблення містобудівної документації» – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/>
5. ДБН 360-92** Містобудування. Планування і забудова міських і сільських поселень.
6. ДБН Б.1.1-11:2011. Склад і зміст схем планування території Автономної Республіки Крим та областей України
7. ДБН Б.1.1-13:2012. Склад та зміст містобудівної документації на державному та регіональному рівнях
8. ДБН Б.1.1-15:2012 Склад і зміст генерального плану населеного пункту
9. ДБН Б.1.1-16:2013. Склад та зміст містобудівного кадастру
10. ДБН Б.1.1-6:2007 Склад, зміст, порядок розроблення, погодження та затвердження схем планування території району
11. ДБН Б.1.1-7:2007 Система містобудівної документації. Склад, зміст, порядок розроблення, погодження та затвердження схем планування території сільради
12. ДБН Б.1-2-95. СМБД. Склад, зміст, порядок розроблення, погодження і затвердження комплексних схем транспорту для міст України
13. ДБН Б.2.2-5:2011 Благоустрій території
14. ДБН Б.2.4-1-94 Планування і забудова сільських поселень.
15. ДБН Б.2.4-3-95 Планування і забудова сільських поселень. Генеральні плани сільськогосподарських підприємств.
16. ДБН Б.2.4-4-97 Планування і забудова сільських поселень. Планування та забудова малих сільськогосподарських підприємств та селянських (фермерських) господарств.
17. ДБН Б.1.1-14:2012 Склад та зміст детального плану території
18. ДБН В.2.3-5-2001. Споруди транспорту. Вулиці та дороги населених пунктів
19. ДСТУ-Н Б Б.1-1-12:2011 Настанова про склад та зміст плану зонування території (зонінг)
20. Вулиця для всіх. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://street4all.org.ua/>
21. Сонько С.П. Просторовий розвиток соціо-природних систем: шлях до нової парадигми : монографія / С.П. Сонько. – К.: Ніка Центр, 2003. – 287 с. <http://lib.udau.edu.ua/handle/123456789/367>
22. Планування територій: Навч. посіб. / О.Г. Топчієв, Д.С. Мальчикова. – Стереотип. вид. – Херсон : Грінь Д.С., 2017. – 268 с.
23. Дронова О. Л. Новий урбанізм у пошуках виходу з урбаністичного колапсу / О. Л. Дронова // Український географічний журнал. – 2015 – № 3. – С. 33–41.

24. Європейська хартія міст 1992 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakonbase.ru/content/base/21053/?pdf=1> або <http://uristinfo.net/2010-12-18-14-34-28/42-pdbilenchuk-mistseve-samovrjaduvannja-v-ukrayini/743-evropejskaja-hartija-gorodov.html>
25. Європейська хартія міст 2008 р. (Маніфест нової урбаністики) [Електронний ресурс]. – Режим доступу: www.slg-coe.org.ua/wp-content/uploads/2015/05/Principle-9.-European-chart.pdf
26. Жукович І. А. Smart-місто як новий об'єкт статистичних досліджень: визначення терміна / І. А. Жукович // Статистика України. – К.: Інформ.-вид. центр Держкомстату України, 2015. – № 1. – С. 18–22.
27. Камінська Н. В. Міжнародно-правові джерела муніципального права/ Н. В. Камінська // Наукові записки Інституту законодавства Верховної Ради України. – 2014. – № 3. – С. 87–92.
28. Концепція розвитку сільських територій. Затверджена розпорядженням КМУ від 23 вересня 2015 р. № 995-р [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/995-2015-%D1%80>
29. Концепція розвитку міста КИЇВ СМАРТ СІТІ [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.kyivsmartcity.com/concept/>
30. Маруняк Є. О. Територіальне (просторове) планування: зміст, еволюція та основні сучасні напрями [текст] / Є. О. Маруняк // Український географічний журнал. – 2014. – № 2. – С. 22–31.
31. Методологія планування регіонального розвитку в Україні. Інструмент для розробки стратегій регіонального розвитку і планів їх реалізації [Електронний ресурс]: Проект Європейського Союзу «Підтримка політики регіонального розвитку України». – Режим доступу: http://cg.gov.ua/web_docs/1/2014/11/docs/Methodology_of_RD_planning.pdf
32. Наказ Міністерства регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України 16.11.2011 N 290 «Про затвердження Порядку проведення містобудівного моніторингу».
33. Розвиток сільських територій в системі євроінтеграційних пріоритетів України : [монографія] / НАН України. Ін-т регіональних досліджень ; наук. ред. В. В. Борщевський. - Львів, 2012. - 216 с. (Серія "Проблеми регіонального розвитку").
34. Смарт-інновації українських міст // Платформа розвитку міст портал [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://urbanua.org/dosvid/ukrayinski-pryklady/340>
35. Ткачук І. Просторове планування сільських територій: законодавче забезпечення [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://despro.org.ua/news/experts/detail.php?ID=1285>
36. Чукут С. А. Смарт-сіті чи електронне місто: сучасні підходи до розуміння впровадження е-урядування на місцевому рівні / С. А. Чукут, В. І. Дмитренко // Інвестиції: практика та досвід. – 2016. – № 13. – С. 89–93.
37. Державне управління: підручник: у 2 т. / Нац. акад. держ. упр. при Президентові України: ред. кол.: Ю.В. Ковбаснюк (голова) та ін. – К.: Дніпропетровськ, НАДУ – 2012.
38. Євтушенко О.Н. Державне управління / О.Н. Євтушенко, В.І. Андріян. – Миколаїв: Вид-во ЧДУ ім. Петра Могили, 2013. Ч.1. – 268 с.

Допоміжна

1. Територіальна організація бізнес-центрів в місті Києві: реалії і перспективи// Регіональні проблеми України: географічний аналіз та пошук шляхів вирішення: матеріали 12 міжнародної науково-практичної конференції, м.Херсон, 5-6 жовтня 2017 р. / За заг. редакцією І.Пилипенка, Д.Мальчикової – Херсон: Видавничий дім «Гельветика», 2017. – 304 с., С. 35-38.
2. Лейберюк О.М. Геопросторовий аналіз доступності населення до центрів госпітальних округів (на прикладі Чернівецької області) // Регіональні проблеми України: географічний аналіз та пошук шляхів вирішення: матеріали 12 міжнародної науково-практичної конференції, м.Херсон, 5-6 жовтня 2017 р. / За заг. редакцією І. Пилипенка, Д. Мальчикової – Херсон: Видавничий дім «Гельветика», 2017. – 304 с., С. 125-128.
3. Мозговий А.А. Просторово-часові межі субурбії: конфлікт міста і передмістя університеті // Регіональні проблеми України: географічний аналіз та пошук шляхів вирішення: матеріали 12 міжнародної науково-практичної конференції, м.Херсон, 5-6 жовтня 2017 р. / За заг. редакцією І.Пилипенка, Д.Мальчикової – Херсон: Видавничий дім «Гельветика», 2017. – 304 с., С.158-160.

4. Мезенцев К.В., Мезенцева Н.І. Міські публічні простори в Україні: суспільно-географічний погляд на сучасні виклики університеті // Регіональні проблеми України: географічний аналіз та пошук шляхів вирішення: матеріали 12 міжнародної науково-практичної конференції, м.Херсон, 5-6 жовтня 2017 р. / За заг. редакцією І.Пилипенка, Д.Мальчикової – Херсон: Видавничий дім «Гельветика», 2017. – 304 с., С. 36-38.
5. Підгрушний Г.П. Формування системи полюсів зростання в контексті завдань адміністративно-територіальної реформи України університеті // Регіональні проблеми України: географічний аналіз та пошук шляхів вирішення: матеріали 12 міжнародної науково-практичної конференції, м.Херсон, 5-6 жовтня 2017 р. / За заг. редакцією І.Пилипенка, Д.Мальчикової – Херсон: Видавничий дім «Гельветика», 2017. – 304 с., С. 44-47.
6. Удовиченко В.В. Регіональне ландшафтне планування: сутність концепту університеті // Регіональні проблеми України: географічний аналіз та пошук шляхів вирішення: матеріали 12 міжнародної науково-практичної конференції, м.Херсон, 5-6 жовтня 2017 р. / За заг. редакцією І.Пилипенка, Д.Мальчикової – Херсон: Видавничий дім «Гельветика», 2017. – 304 с., С. 53-56.
7. Пилипенко І.О. Периферія та периферійність у понятійно-термінологічній системі суспільної географії університеті // Регіональні проблеми України: географічний аналіз та пошук шляхів вирішення: матеріали 12 міжнародної науково-практичної конференції, м.Херсон, 5-6 жовтня 2017 р. / За заг. редакцією І.Пилипенка, Д.Мальчикової – Херсон: Видавничий дім «Гельветика», 2017. – 304 с., С. 182-185.
8. Сільченко Ю.Ю., Семенюк Л.Л., Зарубіна А.В. Деякі аспекти транспортної доступності адміністративних центрів Кіровоградської області університеті // Регіональні проблеми України: географічний аналіз та пошук шляхів вирішення: матеріали 12 міжнародної науково-практичної конференції, м.Херсон, 5-6 жовтня 2017 р. / За заг. редакцією І.Пилипенка, Д.Мальчикової – Херсон: Видавничий дім «Гельветика», 2017. – 304 с., С. 243-245.
9. Мальчикова Д.С. Концепція зеленої інфраструктури у сучасній зарубіжній практиці просторового планування //Географія в Київському національному університеті імені Тараса Шевченка: 85 років – досягнення та перспективи (GTSM): Матеріали міжнар. наук.- практ. конфер.(м.Київ 30-31 березня 2018 р.// гол. ред. колегії: Я.Б. Олійник – К.: Прінт-Сервіс, 2018 – 361 с., С. 120-124.
10. Кузнецов С. Г. Територіальне планування і розвиток міст / С. Г. Кузнецов, І. І. Ананян, Л. М. Богак. – Донецьк : Норд-Прес, 2008. – 335 с.
11. Метрополізаційні процеси в регіоні: концептуальні підходи та прикладні аспекти просторового аналізу : науково-аналітична доповідь / НАН України. Інститут регіональних досліджень; наук. ред. М. І. Мельник. – Львів, 2014. – 65 с.
12. Немець К. А. Просторовий аналіз у суспільній географії: нові підходи, методи, моделі : монографія / К. А. Немець, Л. М. Немець. – Харків : ХНУ, 2013. – 225 с.
13. Сонько С. П. Просторовий розвиток соціо-природних систем: шлях до нової парадигми : монографія / С. П. Сонько. – К. : Ніка Центр, 2003. – 287 с.
14. Топчієв О. Г. Планування території : навчальний посібник / О. Г. Топчієв, Д. С. Мальчикова. – Херсон : Грінь Д. С, 2014. – 268 с.
15. Урбаністична Україна: в епіцентрі просторових змін : колективна монографія / За ред. К. Мезенцева, О. Олійника, Н. Мезенцевої. – К. : Видавництво «Фенікс», 2017. – 438 с.
16. Планування територій населених пунктів. Навчальний посібник / За ред. д.е.н. А.Я. Сохнич. – Львів: Ліга-Прес, 2010 – 168 с.
17. Дідик В.В., Павлів А.П. Планування міст. – Львів: Львівська політехніка, 2006. – 407 с.
18. Солярчук Д.І, Солярчук Ю.Д. Використання земель населених пунктів в сучасних умовах/ Управління земельними ресурсами в умовах відкритої економіки. – Львів: НАУ, 2009. – 36 с.
19. Сохнич А.Я., Солярчук Д.І., Тарасюк І.Г., Солярчук Ю.Д. Планування використання земель населених пунктів: формування прибудинкових територій. – Львів: Українські технології, 2009. – 96 с.
20. Крамар О. Контури нового розламу (чому інерційний сценарій розвитку загрожує економічним розламом України на Північ та Південь) – Український ТИЖДЕНЬ, №16 (700), 23-29.04.2021, с.32-36.

Інформаційні ресурси

1. Council of Europe Conference of Ministers Responsible for Spatial/Regional Planning (CEMAT) [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.coe.int/t/dgap/localdemocracy/ceamat/default_en.asp.
2. Territorial Agenda of the European Union – 2020. Towards an Inclusive, Smart and Sustainable Europe of Diverse Regions agreed at the Informal Ministerial Meeting of Ministers responsible for Spatial Planning and Territorial Development on 19th May 2011 Godolló, Hungary. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: www.nweurope.eu/media/1216/territorial_agenda_2020.pdf.
3. The EU compendium of spatial planning systems and policies. – Luxembourg: Office of Official Publications of the European Communities. – 1997. – 192 p.
4. The United Nations Human Settlements Programme, UN-HABITAT [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://unhabitat.org>.
5. UN-HABITAT. Series: Global Report on Human Settlements. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://unhabitat.org/series/global-report-on-human-settlements>. (до питання 2)
6. World cities report – 2016 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://wcr.unhabitat.org>.
7. Державна служба статистики України [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.ukrstat.gov.ua/>
8. Децентралізація [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://decentralization.gov.ua/about>
9. Економічний дискусійний клуб. Всесвітній Економічний Форум [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://edclub.com.ua/>
10. Інститут географії НАН України [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <https://igu.org.ua/uk>
11. Інститут демографії та соціальних досліджень імені М. В. Птухи Національної академії наук України [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.idss.org.ua/index.html>
12. Інститут громадянського суспільства [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://old.csi.org.ua/>
13. Міжнародний центр перспективних досліджень [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://icps.com.ua>
14. Міністерство регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://minregion.gov.ua>

***Детальна інформація щодо вивчення курсу «Просторове планування»
(покликання на робочу програму навчальної дисципліни у випадку вибору
дисципліни)***